

Vergaderjaar 2023–2024

29 689

Herziening Zorgstelsel

Nr. 1238

BRIEF VAN DE MINISTER VAN VOLKSGEZONDHEID, WELZIJN EN SPORT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 19 januari 2024

In reactie op de motie¹ van de leden Westerveld (GL), Dijk (SP) en Van der Plas (BBB) over de vergoeding van spraakcomputers, ingediend bij het debat Gehandicaptenbeleid van 18 oktober 2023, kom ik hierbij graag terug op de uitvoering van deze motie.

Uw Kamer heeft verzocht in kaart te brengen hoeveel mensen baat hebben bij een spraakcomputer, op welke wijze deze vergoed kan worden en welke kosten hierbij horen. Uw Kamer heeft tevens verzocht hier voor de begrotingsbehandeling van VWS op terug te komen. De begrotingsbehandeling is vooralsnog gepland op 24 en 25 januari 2024. Met deze brief acht ik deze motie afgedaan. Ik wil vooropstellen en benadrukken dat het reeds mogelijk is om hulpmiddelen, zoals spraakcomputers, vanuit zowel de Zorgverzekeringswet (Zvw) als de Wet langdurige zorg (Wlz) te vergoeden. Deze mogelijkheid is door de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport toegelicht in zijn brieven van maart² en juni³ jl. Hulpmiddelen kunnen in beginsel vergoed worden vanuit het basispakket in de zin van de Zvw, indien daar behoefte⁴ aan is en de verzekerde er redelijkerwijs op is aangewezen⁵. Mensen met een spraakbeperking kunnen in aanmerking komen voor vergoeding van een spraakhulpmiddel. Een spraakcomputer is overigens slechts één van de spraakhulpmiddelen die ingezet kunnen worden bij een spraakbeperking. Een beperkte groep mensen is redelijkerwijs op een spraakcomputer aangewezen. Het blijkt ingewikkeld te achterhalen hoe groot deze groep is

¹ Kamerstukken II, vergaderjaar 2023–2024, 24 170, nr. 295

² Kamerstukken II, vergaderjaar 2022–2023, 29 689, nr. 1181

³ Kamerstukken II, vergaderjaar 2022–2023, 29 689, nr. 1205

⁴ Art. 10, onder d, Zorgverzekeringswet (Zvw) en art. 2.9, eerste lid, Besluit zorgverzekeringen (Bzv)

⁵ Art. 2.1, lid 3 Bzv

omdat het om een relatief zeer kleine groep gaat binnen de spraakhulpmiddelen. Een schatting is uitgevraagd bij het veld.

Op basis van gegevens uit de GIP databank⁶ is te concluderen dat de uitgaven, die in 2022 gemoeid waren met de vergoeding van spraakhulpmiddelen, vanuit de Zvw € 2.278.300 bedroegen. De huidige uitgaven aan spraakhulpmiddelen vanuit de Wlz zijn niet bekend, omdat dit hulpmiddel grotendeels uit het instellingsbudget wordt betaald en uitgaven aan spraakhulpmiddelen daarom niet apart worden geregistreerd.

Hoewel de aanspraak op spraakhulpmiddelen wettelijk is geborgd, onderstreep ik nog steeds dat aanvullende afspraken door veldpartijen van belang zijn. Dit is ook aangegeven in de eerdergenoemde brieven. Naar aanleiding van de signalen uit de petitie «Vergoed alle spraakcomputers: iedereen een stem» van ISAAC NF van 24 januari 2023 is gebleken dat de toepassing van de aanspraak in de praktijk nog om verduidelijking vraagt. Daar zijn partijen al mee aan de slag. Veldpartijen zijn met elkaar in gesprek om afspraken te maken over de wijze van voorschrijving van spraakhulpmiddelen om zo de toewijzing en vergoeding van passende spraakhulpmiddelen vanuit de Zvw te verbeteren.

Ten aanzien van de Wlz hebben de Vereniging Gehandicaptenzorg Nederland (VGN) en Zorgverzekeraars Nederland (ZN) bij de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) aangegeven dat de huidige financiering van spraakcomputers in de Wlz (deels via het instellingsbudget en deels bovenbudgettair) tot knelpunten leidt.

De NZa onderzoekt momenteel dit knelpunt en hoe dit is op te lossen, waarbij tevens de financiële gevolgen in beeld worden gebracht. De NZa verwacht dit onderzoek in het voorjaar van 2024 af te ronden. Over de uitkomsten zal uw Kamer worden geïnformeerd.

Het is van belang dat mensen die zijn aangewezen op een spraakhulpmiddel hier goede toegang toe hebben. Ik vertrouw erop dat voornoemde acties bijdragen aan deze toegankelijkheid, door het wegnemen van onduidelijkheid over wanneer een spraakhulpmiddel vergoed kan worden, evenals dat het NZa-onderzoek leidt tot een oplossing van de geconstateerde knelpunten binnen de Wlz financiering.

Gelet op de eerder genoemde ondernomen acties om de toegankelijkheid van spraakhulpmiddelen te verbeteren is het niet zinvol om in zijn algemeenheid in kaart te brengen hoeveel mensen mogelijk baat hebben bij een spraakcomputer. In plaats daarvan is uitgevraagd hoeveel mensen redelijkerwijs zijn aangewezen op een spraakcomputer.

De Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
C. Helder

⁶ De databank van het Genees- en hulpmiddelen Informatie Project (GIP) van Zorginstituut Nederland bevat informatie over het gebruik van genees- en hulpmiddelen in Nederland